

Қазақстан Республикасындағы инфляция

Релиздың күні: 05.01.2023

1. Негізгі сәттер

2. Инфляция динамикасы

3. Инфляцияның жылдық деңгейіне салым

4. Глоссарий

5. Әдіснамалық түсініктемелер

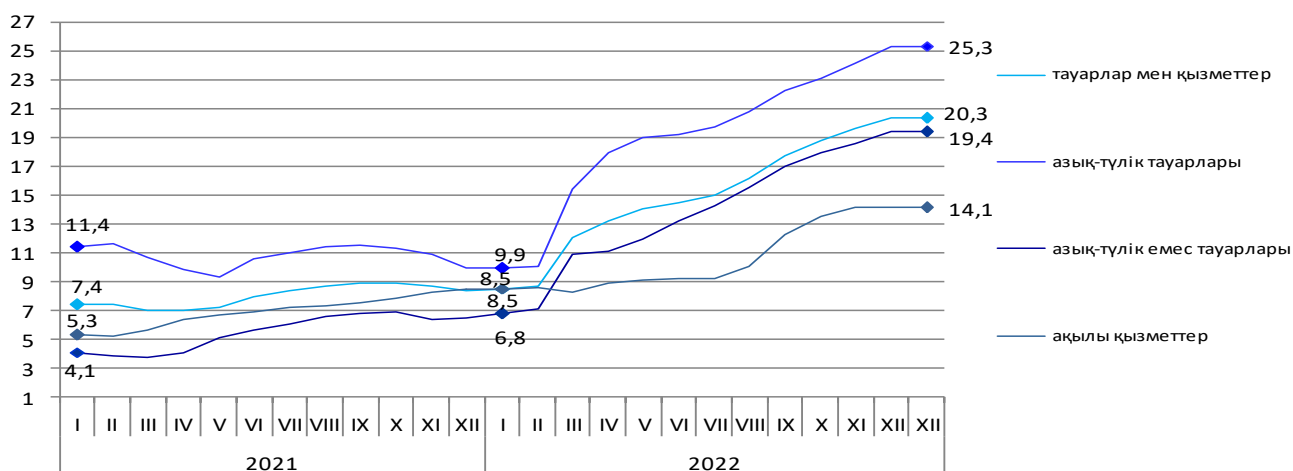
6. Байланысты жарияланымдарға сілтемелер

7. Пайдалы сілтемелер

1. Негізгі сәттер

- 2022 жылғы желтоқсанда Қазақстан Республикасындағы инфляция бір жылда 20,3% құрады және 0,7% жылдамдады (2022 жылғы қарашада – 19,6%).
- Баға азық-түлік тауарларға бір жылда – 25,3% (қарашада – 24,1%), азық-түлік емес тауарларға – 19,4% (қарашада – 18,6%), ақылы қызметтерге 14,1% (қарашада – 14,1%) өсті.
- Инфляция бір айда 1,2% құрады, бұл соңғы 5 жылда инфляция деңгейінен жоғары.

1-сурет. 2021-2022 жылдардағы Қазақстан Республикасы бойынша жылдық инфляция.

2. Инфляция динамикасы

Өткен жылғы желтоқсанмен салыстырғанда бағаның өсуі қантқа – 64,9%, қиярға – 47,9%, банандарға – 46,2%, консервіленген сүтке – 43,3%, ұнға – 43,2%, арпа жармаға – 42,3%, қаймаққа – 38%, макарон өнімдеріне – 36,2%, тоқаш және ұннан дайындалатын өнімдеріне 35,8% белгіленді. Бағаның төмендеуі қырыққабатқа – 15,2%, сәбізге – 0,8% байқалды.

Баға деңгейі кеңсе тауарларға – 70,3%, жуғыш және тазалағыш құралдарға – 47,8%, жеке қолданылатын тауарларға – 38,5%, жиһаз және үйге қажетті заттарға – 29,2%, тұрмыс құралдарына – 24,9%, құрылыс материалдарға – 24,8%, киім және аяқ киімге 17,6% өсті. Дизель отыны 14,2% қымбаттады, ал баллондағы сұйытылған газ 23% арзандады.

Тұрғын үйді жалға алу 39,8% өсті. Баға қоғамдық тамақтандыру қызметтеріне – 25,2%, кешенді демалу ұйымдарына – 25%, денсаулық сақтау қызметтеріне – 18,4%, шаштараздар мен жеке қызмет көрсету орындары қызметтеріне – 18,1%, санаторийлер қызметтеріне 16,6% жоғарылады. Жолаушылар темір жол көлігі қызметтері – 19,9%, әуе көлігі қызметтері 16,8% қымбаттады.

Тарифтер қоқыс шығаруға – 19,5%, тұрғын үйді күтіп ұстауға – 17,5%, электр энергияға 7,5% өсті.

Өңірлер бөлінісінде 2022 жылғы желтоқсанда жылдық мәнде орташа республикалық деңгейден асатын инфляцияның ең жоғары деңгейі Маңғыстау облысында (24%), Астана қаласында (23%), Ақмола (21,1%), Ұлытау (20,8%), Қарағанды (20,7%), Солтүстік Қазақстан (20,6%), Түркістан (20,5%) облыстарында қалыптасты.

1-кесте. Өңірлерде желтоқсан айындағы жылдық инфляция, %

	2022	2021	2020
Қазақстан Республикасы	20,3	8,4	7,5
Абай	20,1	...	...
Ақмола	21,1	8,9	7,4
Ақтөбе	19,8	8,7	7,5
Алматы	17,7	8,2	7,3
Атыра	19,7	8,3	7,8
Батыс Қазақстан	20,2	8,5	7,2
Жамбыл	19,8	8,1	7,3
Жетісу	19,9	...	...
Қарағанды	20,7	8,5	7,7
Қостанай	20,2	8,3	7,2
Қызылорда	19,9	8,2	7,2
Маңғыстау	24,0	9,2	7,9
Павлодар	20,1	8,3	7,9
Солтүстік Қазақстан	20,6	8,4	7,2
Түркістан	20,5	8,3	8
Ұлытау	20,8	...	...
Шығыс Қазақстан	20,0	9,1	7,3
Астана қаласы	23,0	8,8	7,7
Алматы қаласы	20,1	8,2	7,2
Шымкент қаласы	19,7	8,2	7,1

Динамикалық кестелер:

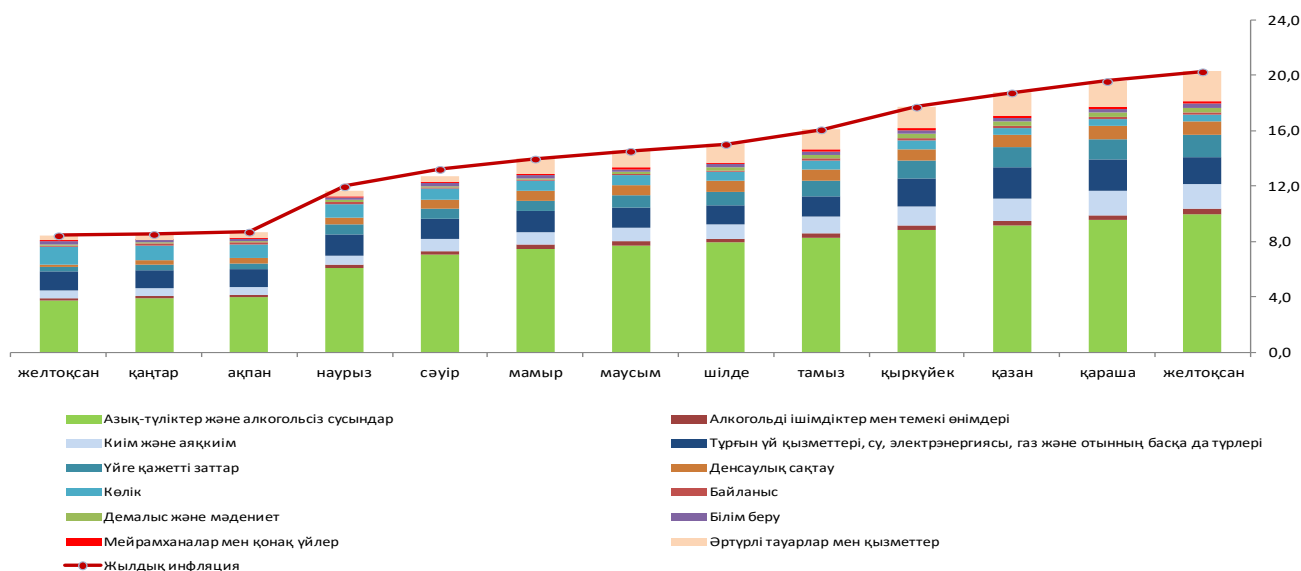
1. 2000-2021 жылдардағы Қазақстан Республикасы бойынша тұтыну тауарлары мен қызметтеріне бағалар мен тарифтер индексі

2. 2000-2021 жылдардағы өңірлер бойынша тұтыну тауарлары мен қызметтеріне бағалар мен тарифтер индексі

3. Инфляцияның жылдық деңгейіне салым

Инфляцияның жылдық деңгейіне ең үлкен үлес қосқан азық-түлік және алкогольсіз сусындар (10 пайыздық тармақ), әртүрлі тауарлар мен қызметтер (2,2 пайыздық тармақ), тұрғын үй қызметтері (2 пайыздық тармақ), киім және аяқ киім (1,8 пайыздық тармақ).

2-сурет. 2021 жылғы желтоқсан мен 2022 жылғы желтоқсан аралығында Қазақстан Республикасындағы инфляциясына тауарлардың негізгі топтарының үлесі.

Өткен жылда баға нан өнімдері мен жармаларға – 33,6%, ет және ет өнімдеріне 16,6% жоғарылады және инфляцияға 2,3 және 1,8 пайыздық тармаққа негізгі үлес қосты. Жылдық инфляцияға, сүт өнімдері 31,3% қымбаттауы 1,3 пайыздық тармаққа, жемістер мен көкөністерге (21%) – 1,3 пайыздық тармаққа, қант (64,9%) - 0,6 пайыздық тармаққа үлес қосты.

ТКШ қызметтері бір жылда 15,6% қымбаттады және олардың инфляцияға үлесі 2 пайыздық тармақты құрады. 2022 жылғы қантар-желтоқсанда тұрғын үйді жалға алу өткен жылдың желтоқсанмен салыстырғанда 39,8% жоғары болды және жылдық инфляцияға 1 пайыздық тармақ, тұрғын үй-жайларды жөндеу және қызмет көрсету бойынша қызметтер тиісінше – 21,8% және 0,5 пайыздық тармақ үлес қосты.

2-кесте. 2022 жылғы қантар-желтоқсандағы Қазақстан Республикасында жылдық инфляцияға жекелеген құрамдас бөліктерінің үлесі

Тауарлар мен қызметтер	Өсу қарқыны	Баға өсіміне салым
Азық-түлік тауарлар	25,28	10,351
Нан өнімдері мен жармалар	33,61	2,271
Ет және ет өнімдері	16,57	1,770
Сүт өнімдері	31,31	1,303
Жұмыртқа	22,92	0,204
Май және тоң май	21,84	0,510
Жемістер мен көкөністер	21,00	1,333
Қант	64,90	0,602
Алкогольсіз сусындар	26,11	0,588
Азық-түлік емес тауарлар	19,38	5,966
Киім	16,85	1,147
Аяқ киім	19,20	0,627
Жұғыш заттар	47,79	0,637
Бензин	-0,31	-0,008
Жеке қолдану тауарлар	38,48	1,241
Ақылы қызметтер	14,07	3,968
Тұрғын үй қызметтері, су, электрэнергиясы, газ және отынның басқа да түрлері	15,57	1,965
тұрғын үйді күтіп ұстауға төлем	17,45	0,158
тұрғын үйді жалға алу	39,78	0,963
тұрғын үй жайларды жөндеу және қызмет көрсету	21,75	0,500
суық су	1,49	0,007
ысты су	0,48	0,001
қоқыс шығару	19,52	0,048
суды бұру	2,99	0,006
электрэнергия	7,52	0,174
Газ	-6,14	-0,066
тарату желілері арқылы	-0,01	0,000
тасымалданатын газ		
сұйытылған	-23,03	-0,066
орталықтан жылыту	0,68	0,009
қатты отын	10,00	0,159
домофон	3,93	0,006

Бір айда баға деңгейі азық-түлік тауарларға 1,6%, азық-түлік емес тауарларға – 1,3%, ақылы қызметтерге – 0,5% өсті.

3-кесте. Бір айдағы инфляция, %

	Желтоқсан			
	тауарлар мен қызметтер	азық-түлік тауарлар	азық-түлік емес тауарлар	ақылы қызметтер
2017	0,7	1,1	0,5	0,3
2018	0,7	1,2	0,5	0,2
2019	0,7	1,1	0,6	0,3
2020	0,9	1,5	0,5	0,4
2021	0,6	0,6	0,7	0,5
2022	1,2	1,6	1,3	0,5

Динамикалық кесте:

[2000-2022 жылдар аралығында Қазақстан Республикасы бойынша тұтыну тауарлары мен қызметтерінің бағалары мен тарифтерінің индексі ай сайын](#)

4. Глоссарий

Инфляция – бұл халық жеке тұтыну үшін сатып алатын тауарлар мен қызметтердің белгіленген тізіміне бағаның орташа деңгейінің уақыт бойынша өзгеруін сипаттайтын көрсеткіш.

Салым – көрсеткіш бойынша пайыздық өзгерістің инфляцияның жалпы мәніне әсер ету шамасы.

5. Әдіснамалық түсініктемелер

Инфляция деңгейін сипаттайтын тұтыну бағаларының индексі халық жеке тұтыну үшін сатып алатын тауарлар мен қызметтерге бағаның жалпы деңгейінің уақыт бойынша өзгеруін көрсетеді.

Тұтыну бағаларының индексі есептеу екі көзден алынған ақпарат негізінде жүргізіледі:

- осы мақсаттар үшін арнайы іріктелген сауда нүктелерінде және қызмет көрсету орындарында оларды тікелей тіркеу арқылы жиналған бағалардың өзгеруі туралы деректер;
- халықтың нақты тұтыну шығыстарының құрылымы бөлігінде үй шаруашылықтарын зерттеу материалдары.

Бағалардың өзгеруі туралы ақпарат жинау қалалар мен аудан орталықтарының іріктемелі тобы бойынша, барлық облыс орталықтарында, республикалық маңызы бар қалаларда және астанада жүзеге асырылады. Сауда және қызмет көрсету саласының базалық кәсіпорындарын таңдау жергілікті жерлерде жүзеге асырылады. Зерттеуге әртүрлі сауда жағдайлары бар және жаппай сұранысқа ие тауарларды (қызметтерді) үнемі өткізетін кәсіпорындар ұсынылуы үшін сауданың және ақылы қызметтердің барлық түрлерінің объектілері іріктеледі.

Тұтыну бағаларын байқау және ТБИ есептеу үшін тауарлар мен қызметтер жиынтығы Қазақстанның барлық өңірлері үшін олардың бірыңғай іріктемесін білдіреді. Тауарлар мен қызметтердің тізімі 508 позициядан тұрады, оған халықтың тұтынуында ең көп үлес салмағын алатын ең өкілді түрлер кіреді.

Бағалар туралы ақпарат жинауды баға тіркеушілері тауарды (көрсетілетін қызметті) өткізу орындарында тікелей жүргізеді. Тексеру жүргізілген күні төленген тауарлардың бағасы, салықтарды қоса алғанда, бірақ оларды жеткізгені үшін қосымша алымдарды қоспағанда тіркеледі.

6. Байланысты жарияланымдарға сілтемелер

[Тұтыну бағаларының индексі және туынды көрсеткіштер](#)

[Қазақстан Республикасындағы жекелеген тауарлар мен көрсетілетін қызметтердің бөлшек сауда бағалары](#)

[Қазақстан Республикасындағы әлеуметтік маңызы бар азық-түлік тауарларына баға индексі және орташа бағалар](#)

7. Пайдалы сілтемелер

[Тұтыну бағаларының индексі құру әдістемесі \(ТБИ\)](#)

[ТБИ есептеу үшін өлшеу сызбасы](#)

["Тұтыну тауарлары мен ақылы қызметтердің бағаларын тіркеу дәптері" Ц-101 нысаны](#)

[Тұтыну бағаларының индексі, сапа бойынша есеп, 2021ж.](#)

[Тұтыну бағаларының индексі, "Талдау" ақпараттық-талдау жүйесі](#)

Келесі релиздің күні: 02.02.2023

www.stat.gov.kz / Официальная статистика / По отраслям / Статистика цен

Шығаруға жауапты: Баға статистикасы департаменті	Департамент директоры: Қ. Жақыпбекұлы Тел. +7 7172 749057	Орындаушы: Ш. Әшірбеков Тел. +7 7172 749531 E-mail: chi.ashirbekov@aspire.gov.kz	Мекен-жай: 010000, Астана қаласы Мәңгілік ел даңғылы, 8 Министрліктер үйі, 4 кіреберіс
---	--	--	--